

SEZONA 1920/21 · ŠTEVILKA 9



I' VAVPOTIE

# GLEDALIŠKI LIST

IZDAJA UPRAVANA  
RODNEGA GLEDALIŠČA  
VI LJUBLJANI UREJA  
OTON ŽUPANČIČ

CENA 2K



# Spored za deveti teden

## Drama

Poned., 8. nov.	— Zaprto.	
Torek, 9. nov.	— Pygmalion.	A
Sreda, 10. nov.	— Zaprto.	
Četrtek, 11. nov.	— Złata jesen.	Izven.
Petek, 12. nov.	— Podbevškov recitacijski večer.	Izven.
Sobota, 13. nov.	— Figaro se ženi.	D
Nedelja, 14. nov.	— Figaro se ženi.	Izven.
Poned., 15. nov.	— Zaprto.	

## Opera

Poned., 8. nov.	— Zaprto.	
Torek, 9. nov.	— Hofmannove pripovedke.	C
Sreda, 10. nov.	— Rigoletto.	B
Četrtek, 11. nov.	— Lepa Vida.	C
Petek, 12. nov.	— Zaprto.	
Sobota, 13. nov.	— Dalibor.	E
Nedelja, 14. nov.	— Lepa Vida.	Izven.
Poned., 15. nov.	— Zaprto.	

————— □ —————

Ruski člani drame pripravljajo enodejanke Čehova: Medved, Snubač, Jubilej in Kirurgija. — Opera pripravlja Veselé ženske windsorske.

# Pygmalion

Komedija v petih dejanjih. Spisal Bernard Shaw.

Režiser: M. MURATOV.

Henrik Higgins, profesor . . . . .	g. Putjata.
Mrs. Higgins, njegova mati . . . . .	ga Manjecka.
Polkovnik Pickering . . . . .	g. Nikolajev.
Mrs. Pearce, gospodinja . . . . .	ga Volkova.
Eliza Doolittle, cvetličarka . . . . .	ga Marševa.
Doolittle, pometač, njen oče . . . . .	g. Muratov.
Mrs. Eynsford-Hill . . . . .	ga Nikolajeva.
Klara } njena otroka { . . . . .	ga Čengerijeva.
Fredi } . . . . .	g. Čengeri.
Sprehajalec . . . . .	g. Kuratov.
Sarkastičen gledalec . . . . .	g. Manjecki.
Sluga pri Mrs. Higgins . . . . .	g. Volkov.

Godi se v Londonu.

I. Ob nenadni plohi se je zateklo več ljudi pod neki pristrešek vedrit. Mrs. Eynsford-Hill in Klara pošljeta Fredija po voz. Znameniti fonetik profesor Higgins posluša govorico svoje okolice in si dela beležke. Ljudje sumijo, da je detektiv, zlasti, ko pogodi vsakemu njegov rojstni kraj. Dež preneha, ljudje se razidejo. samo Higgins, cvetličarka Eliza in še neki gospod ostanejo. Tuji gospod se zanima za Higginsov poklic. Higgins prav dobro živi, ker uči bogate parvenije pravilne angleščine. „Poglejte, to-le neizbraženo dekle s surovim govorom, zabeljenim z najpristnejšimi pouličnimi izrazi, bi v treh mesecih lahko izdajal za vojvodinjo.“ Nato se predstavita drug drugemu. Tuji gospod je polkovnik Pickering, raziskovalec indijskih narečij, ki je prišel nalašč radi Higginsa iz Indije v London. Odideta skupaj, še prej pa je vrgel Higgins vsiljivi cvetličarki perišče denarja. — Fredi je našel avtomobil, a je prišel prepozno. Z avtom se odpelje Eliza.

II. Profesor Higgins razkazuje Pickeringu svoj laboratorij. Kar se oglasi Eliza z željo, naj jo sprejme za učenko in jo izolika v govoru, da bi lahko postala boljša cvetličarka v prodajalnici. Higgins stavi s Pickeringom, da bo Elizo v šestih mesecih toliko ugradil, da jo na vrtni veselici pri poslaniku lahko predstavi za vojvodinjo.

Ukaže osupli gospodinji Mrs. Pearce, naj Elizo očedi, nje obliko sežge in jo spodobno obleče. Mrs. Pearce, ima pomislike, tudi polkovnik: kako naj se izroči dekle za pol leta komu čisto v roke. A Higgins goni svojo in prodre. — Elizin oče, zanemarjen pometač, pride po svojo hčer. V razgovoru razvija zelo originalne nazore. Za pet funтов šterlingov prepusti svojo hčer Higginsu. Liza se vrne, preoblečena v Japonski kimono, ker naročene obleke še ni, umita in očejena, da jo oče komaj prepozna. Dogovore se, da bo oče včasih po hčeri pogledal.

III. Higginsova mati ima sprejemni dan in pričakuje posetov. Kar pa, ihrumi Higgins, ki se ga mati zavoljo njegovega brezobzirnega vedenja pred družbo ženira, ter pove, da bo vvedel danes v njen salon Elizo, ki jo je doslej naučil dostoje ne govorce in ji dal tudi za vedenje potrebna navodila. Govorila bo samo o vremenu in zdravju. Mrs. Eynsford-Hill s svojo hčerjo pride. Higgins se pri predstavljanju vede dokaj žaljivo. Polkovnik Pickering pride, da bi gledal to prvo Elizino preizkušnjo: za njim Fredi, Higgins pove družbi par nespodobnih resnic v obraz, nato vstopi Eliza, ki na redi zelo distingvirana vtis. O vremenu govori v izbornu strokovnjaka izrazih, ko pa preidejo na zdravje, ji uide več pouličnih besed, ki jih dame na prvi sluh ne razumejo. Higgins jih razloži in jih prepričuje, da je to najnovježa moda v občevalnem tonu. Gospe Eynsfordovi ta ton ne gre čisto v glavo. Klara pa se ga z navdušenjem poprime.

IV. Po nadaljnjih treh mesecih se je Eliza tako izobrazilila, da jo Higgins na neki vrtni veselici lahko predstavi za vojvodinjo. Pickering mora priznati, da je stavo izgubil. Ali z Elizo je sedaj stvar kočljiva. Kako naj živi poslej? Kaj naj bo iz nje? „Sedaj, ko ste naredili damo iz mene, ne morem več ničesar prodajati...“ Higgins noče razumeti, da ga ona ljubi, on sam zakriva z robostjo svoje nagnjenje do nje. Eliza mu pred razstankom vrne tudi prstan, ki ji ga je on podaril; Higgins ga vrže v kamin in odide. Ona se nasmehne in išče kleče prstana.

V. Pri gospe Higginsovi. Higgins ne more več brez Elize živeti, šel je na policijo, da bi ji prišel na sled. Oglasil se Doolittl, ki je postal „gentleman“. Očita Higginsu, da ga je on iztrgal njegovemu poklicu, ker ga je priporočil nekemu bogatemu Amerikancu kot najoriginalnejšega angleškega moralista; ta Amerikanec je volil v oporoki Doolittlu letnih tritoč funtov s pogojem, da bo po šestkrat na leto predaval v ligi za reformo morale. Sedaj se mora tudi z Elizino mačeho oženiti (pri tem povabi vse na svatbo) in hoče skrbeti za Elizo. Higgins poskoči: Ne, Elizo ste prepustili za pet funtov meni! V tem prepiru za dekle odkrije Higginsova mati, da je Eliza pri nji. Ko Eliza pride, spozna Higgins, da je ustvaril iz nje žensko, ki ne more več v prejšnje razmere, in da ta svoj stvor ljubi... kakor pravljični Pygmalion, ki se je zaljubil v svoj kip.

# Zlata jesen

(Papa).

Komedija v treh dejanjih, spisal Flers-Caillavet.

Le Comte de Larzac . . . . .	g. Putjata.
Jean Bernard . . . . .	g. Čengeri.
Abbé Jocasse . . . . .	g. Kuratov.
CharmeUIL . . . . .	g. Nikolajev.
Aubrin . . . . .	g. Volkov.
Pierre . . . . .	* * *
Le Père Bigorre . . . . .	g. Manjecki.
Georgina Coursan . . . . .	ga. Marševa.
Colette Toury-Melcourt . . . . .	ga. Nikolajeva
Jeanne Aubrin . . . . .	ga. Manjecka.
Lucy . . . . .	ga. Volkova.
Jeannine . . . . .	ga. Čengerijeva.

Grof Gaston de Larzac, tipičen pariški aristokrat, ki je posvetil svoje življenje deloma diplomatski karijeri, v prvi vrsti pa „ljubim ženskam“. Edino resno ljubavno razmerje je imel v svojih mladih letih, in to z znamenito igralko, ki se pa iz principa ni hotela ž njim poročiti. Ž njo je imel sina Jeana Bernarda. Sin ima sedaj nekaj nad dvajset let. Grof mu je kupil majhno, a lepo posestvo, ter ga izročil po materini smrti v vzgojo mestnemu abbéju, ki je živel ž njim ves čas na kmeth. Naslednik tega vzgojitelja, Abbé Jocasse, preprost selski duhovnik, skromen, plah mož, a s trdnim prepričanjem.

Aubrin — star kmet, Jeanov oskrbnik in njegov prijatelj.

Jeanna, Aubrinova hči, natihem zaljubljena v Jeana.

Georgina Coursan — hči nekdaj zelo bogatega višjega pustolovca, ki je pred smrtno čisto propadel. Zdaj je primorana njegova rodbina, vdova in hči, živeti v preskromnih razmerah na zelo majhnem posestvecu v Jeanovi sosečini. Georgina revščino stolično prenaša, čeprav jo včasih spomini na minulo razkošje in široko življenje močno vznemirjajo.

Charles CharmeUIL, drug in znanec grofa Larzaca, s katerim ga veže preko tridesetletno prijateljstvo. Neločljiv tovariš

grofu, breznačajnež, ki se vedno in povsod pokori svojemu despot-skemu drugu.

Jeannina, Lucy, zadnji ljubici Larzacovi.

Colletta Touy-Melcourt, žena bogatega pariškega meščana.

Vervier, Larzacov notar.

I. Aubrain se pritožuje Jeantu zaradi svoje hčere, ki vse snubce dosledno zavrača, in prosi Jeana, naj nanjo vpliva. Jean jo pregovarja, ker ne sluti, da ga ona ljubi; toda vse zaman. Ona odločno sklene, da se noče možiti, temveč da hoče kam daleč odpotovati. Pripelje se Georgina v skrbeh zaradi gospodarstva in s prošnjo, da bi ji Jean pomagal, ker ima neprilike s prezidavanjem svojih poslopij. Georgina in Jean se pogovarjata popolnoma neprisiljeno prijateljsko. V tem pride Jeanna, njen ljubosumnii nastop je obema nerazumljiv. V to mirno hišo padeta kakor z neba grof de Larzac in CharmeUIL. Prvi je nemiren, drugi truden od vožnje v avtomobilu iz Pariza in godrnja. Grof prosi Aubrina, naj pokliče abbéja Jocassa, ter spravi svojega tovariša iz sobe. Abbé vstopi zelo v zadregi pred takim velikim gospodom; grof mu razodene, da je Jean njegov sin, da je bila Jeanova mati grofov edino resno razmerje, da je že davno umrla, zdaj pa da se je zatrdro namenil, končati svoje lahkomiselno življenje, vzeti Jeana k sebi v Pariz in mu biti vzoren oče. Grof, lahkoživec, a dobra duša, je abbéju zelo simpatičen. Hitro sta tako intimna, da mu grof zaupa, zakaj se je prav-zaprav odločil svoje življenje temeljito spremeniti: ker je začutil, da se mu bliža starost. Poskusil se je pred kratkim približati neki dami, ki se je pa iz njegovih sivilih las zlobno norčevala. Abbé svetuje grofu, naj se odpelje, ne da bi Jeana videl, kajti, kdo ve, kako bo Jean sprejel očeta, ki ga je do polnoletnosti zanemarjal. Abbé obljubi, da bo on Jeana pripravil in pogovoril ter ga čez tri dni poslal k očetu. Grof pristane na to in se odpelje. Jean se vrne z lova in najde doma Georgino. Novico, da se je pojavil njegov oče, sprejme popolnoma mirno ter pove Georgini, kako se bo njegova usoda zasukala. Zdaj, ko se jima je ločiti, se zavesta, kaj čutita v bistvu drug za drugega. Jean jo zasnubi. Nato določita, da bo Georgina premislila na samem, ter mu sporočila v Pariz obkratkem: da ali ne.

II. Grof se pripravlja za sprejem svojega sina ter končuje svoja zadnja razmerja do žensk. CharmeUIL mu izroči zadnja ljubavna pisma, ki mu še niso bila vrnjena. Larzac jih vrže v ogenj. Hiša je čista. Larzac navdušen sanja o bodočem skupnem življenju s sinom. CharmeUIL gleda njegovo navdušenje s skepso. Sina, ki je zrasel na kmetih, skleneta nanovo vzgojiti, zato pa je treba pred vsem ženske pomoči. Pismeno povabita k sebi gospo Toury-Melcourt s pretvezo, da hoče grof prodati svojo viho v Trouvilleu. Kar se drikaže Jean. V nenavadni okolici in v novem položaju se čuti v

zadregi. Odkonca je nerodno očetu in sinu; polagoma pa se led otaja, Larzac si ginjen slika Jeanovo srečno in neodvisno bodočnost. Notar pride in svečano čita akt o Jeanovem posinovljenju, kar sprejme Jean precej ravnodušno. Grof pa začuti v sebi očetovske pravice, se ne meni za Jeanove ugovore in mu narekuje pravila, po katerih se mu je ravnati kot vicomtu. Ta razgovor prekine prihod gospe Toury-Melcourtove. Ona je grofu zelo všeč, Jean pa, nikar da bi ji dvoril, se izgubi; grof po stari navadi prevzame dvorjenje sam. Jean dobi od Georgine odgovor: da, in pove očetu, dase hoče oženiti. Oče je zoper to, ker hoče sinu življenje čisto drugače urediti. Jean je trmast, in ko mu oče ženitev odločno prepove, odvrne, da grofa ne prizna za svojega očeta, in se vrne na kmete. Larzac sklene pisati Georgini, ki je ne pozna, grozilno pismo, v katerem ji očita, da je bil njen oče ničvreden pustolovec, in ji prepove, poročiti se z njegovim sinom. Komaj je pismo končano, javi sluga Georgino. Grof se pripravlja, da bi jo oštrel in ji izročil pismo. Toda Georgina je ljubko dekle, in vselej, kadar ji hoče grof izročiti pismo, ga Georgina razoroži s svojo prostodušnostjo in iskrenostjo. Pripoveduje mu o svoji sedanji revščini in kako sanjari o svojem prejšnjem lepem življenu. Grof je ginjen. Nadalje mu pripoveduje, kako jo je hotel zapeljati bogat sosed starec, in kako se ga je rešila samo s tem, da se je o pravem času zasmehala njegovi klaverni, starikavi postavi. Grof ji rad verjame, ker je že sam nekaj takega doživel. Georgina se razburja, da raznašajo nasprotniki njenega očeta kot nepoštenjaka in se celo razjoče ob misli na to žalitev. Nje solze grofa čisto premorejo, da jo tolaži, ji zatrjuje, da je bil njen oče največji poštenjak na svetu ter svoje grozilno pismo raztrga. Vstopivšemu Charmeuilu predstavi grof Georgino kot nevesto svojega sina.

III. Larzac se je naselil v vasi, kjer živi Jean. Opaja ga mladost in lepota Georginina, izbira ji toalete, prieja izlete in jo obkrožuje z vsem, kar je imela pri svojem očetu. Brez ozira na njegova leta Georgini grof ugaja. Jean to opazi, uvidi, da ne bo srečen z Georgino in svetuje očetu, naj se on oženi z Georgino. Oče noče tega slišati, Jean pa ga zelo lahko pregovori, ko mu dokaže, da je popolnoma vse eno, kdo drugemu prinese žrtev: ali oče otroku ali otrok očetu. Grof si ne upa zasnubiti Georgine, boječ se onega dogodka, ko se je ženska rogala njegovim sivim lasem. Sin sam uvideva, da Georgina spada bolj k očetu ter se ji odreče, ona pa vsa srečna privoli, da vzame Larzaca. Jean pa zaprosi za Aubrijevo hčerko Jeannino, ki ga že davno na skrivaj ljubi.

# Recitacijski večer

Anton Podbevšek čita oddelke iz pesniške zbirke  
„Človek z bombami“.

- |                                     |                                 |
|-------------------------------------|---------------------------------|
| 1. V pravljičnem gorovju.           | 6. O prerijskem bivolu.         |
| 2. Titanova serenada.               | 7. Himna o carju mavričnih kač. |
| 3. Ob dnevu vpoklica na kobilovoru. | 8. Električna žoga.             |
| 4. Na deželi.                       | 9. Čarovnik iz pekla.           |
| 5. Izumitelj na zemlji.             | 10. Plesalec v ječi.            |



# Figaro se ženi

Komedija v petih dejanjih. Spisal Beaumarchais, prevel Boris Putjata.

Režiser: M. MURATOV.

Grof Almaviva . . . . .	g. Nikolajev.
Grofica Rozina, njegova žena . . . . .	ga Nikolajeva.
Figaro, njegov sluga . . . . .	g. Putjata.
Suzana, grofičina soberica . . . . .	ga Marševa.
Cherubino, paž grofice Rozine . . . . .	gna Vera Danilova.
Basilio, učitelj muzike pri grofu . . . . .	g. Manjecki.
Bartholo, zdravnik . . . . .	g. Strniša.
Marcelina . . . . .	ga Volkova.
Antonio, vrtnar, Suzanin stric . . . . .	g. Čengeri.
Fanchetta, njegova hči . . . . .	ga. Čengerijeva.
Don Gusman Brid'oison, sodnik . . . . .	g. Kuratov.
Doublemain, njegov tajnik . . . . .	g. Volkov.
Pastir . . . . .	g. Potokar.
Prva kmetica . . . . .	gna Maškova.
Druga kmetica . . . . .	gna Rovanova.

Pristav, sodniki, kmetje, kmetice, muzikanti, plesalci. Godi se na gradu Aguas Frescas blizu Sevilje.

Grof Almaviva, vseoblastni gospodar Sevilje in seviljske province, živi v svojem gradu s prelepo ženo Rozino, ki jo je pred davnim časom odvzel s pomočjo svojega sluge Figara doktorju Bartholu. Figaro, bivši seviljski brivec je premeten, pameten, z vsemi mazili namazan človek kosmate vesti.

Figaro bi se rad oženil s prekrasno deklico Suzano. Suzana ugaja tudi grofu Almavivi. Grof je pripravljen privoliti v Figarovo ženitev, toda kot vladar se hoče okoristiti s pravom prve noči. Dasiravno je svoji ženi že obljudil, da bo to postavo razveljavil, tega doslej še ni izvršil. Grof Almaviva je vsemogočen in Figaro si mora izmisliti intrigo, da prepreči izvršitev grofove namere.

Figaro ima smolo. Pri Marcelini, ženski, ki je mnogo starejša od njega, si je bil izposodil nekoč 2000 piastov ter je podpisal pogodbo, da jo vzame za ženo.

V tem položaju se nahajajo glavni junaki ob začetku komedije. Dejanje se vrši v 18. veku, vseh pet aktov na en dan, prvi trije zjutraj, zadnja dva pa zvečer.

**P r v o d e j a n j e.** Soba v gradu Almavive, oddana bodočemu zakonskemu paru Figaru in Suzani. En sam velik stol je vse pohištvo te sobe.

Figaro izve od svoje neveste o grofovi nameri, izrabiti vladarsko pravico prve noči in snuje načrt, kako bi prevaril grofa, ne da bi pri tem kaj izgubil. Marcelina je slišala o nameravani Figarovi ženitvi, prihiti s svojim advokatom doktorjem Bartholom v grad, pokaže pogodbo, po kateri se mora Figaro z njo poročiti in zahteva njeno izpolnitev. Bartholo bi se rad maščeval nad Figarom (Figaro je namreč pomagal grofu Almavivi odvzeti Bartholu Rozino) in zategadelj zelo rad pomaga Marcelini, tem rajši, ker bi se je na ta način lahko iznebil. Pred 30 leti je imel z njo sina, ki so ga potem ukradli cigani.

Suzana in Marcelina se v gradu srečata. Rivalinji pravita druga drugi take prijaznosti, da Marcelina užaljena zapusti grad.

Sledi prizor Suzane s Kerubinom, pažem grofinje Rozine. Paž je zelo nesrečen. Sinoči ga je zalotil grof, ko je dvoril vrtnarjevi hčerki Fanšeti, ki je pa tudi grofu všeč. Grof ga je spodil domov. Baš toži o Suzani, ko vstopi Almaviva.

Kerubino se skrije za edini stol.

Grof pregovarja Suzano, naj pride na sestanek v park, toda v tem hipu vstopi dvorni organist in muzikant Bazil. Tudi grof se skrije za edini stol, paž pa zleze v stol. Bazil ne ve, da je grof prisoten in pripoveduje Suzani o spletkah, ki spravljajo ime grofinje Rozine v dotiku s pažem. Zdaj zdaj bi zabesnela nevihta — toda v tem hipu vstopi grofinja Rozina z dvornim spremstvom in Figarom. Vsi so prišli po Figarovem načrtu, da bi s pomočjo grofinje izsilili od grofa opustitev prava prve noči. Grof se nahaja v položaju brez izhoda in se mora proti volji udati. Vsi so radostni in prosijo grofa, naj obenem odpusti Kerubinu. Grof se sicer srdi nanj, toda paž je skrit v stolu preveč slišal in grof mora kapitulirati. Ker se ga hoče na vsak način iznebiti, ga imenuje za oficirja v polku, nahajajočem se daleč nekje v Kataloniji.

**D r u g o d e j a n j e.** Budoar grofinje Almavive.

Suzana pripoveduje grofinji, da jo hoče grof zapeljati in o paževi ljubezni do grofinje. Grofinja je ogorčena nad ponašanjem svojega soproga, paževa ljubezen jo pa gane, ji laska ter jo nekoliko vznemirja

Pojavi se Figaro, ki predlaga, naj sklenejo grofinja, Suzana in on zvezo. Naloga te zveze je, ohraniti grofinji moža in preprečiti njegovo nezvestobo. Figara in Suzano pa obvarovati pred njegovimi nakanami. V to svrhu je Figaro že poslal grofu anonimno pismo. V njem mu naznanja, da se nekdo izmed občudovalcev nlegove žene namerava tajno sestati z njo. Grofinja ne odobrava tega postopanja, toda opasnost jo prisili, da Figaru zaupa.

Figaro razvija svoj načrt dalje: Suzana mora pristati na sestanek z grofom v parku. Grofinja in Suzana naj preoblečeta Kerubina v žensko. Zvečer pojde preoblečeni Kerubin mesto Suzane v park in grofinja bo pri tem zasačila grofa.

Kerubino vstopi in začno ga pripravljati. Tu se nenadoma vrne grof z lova. Kerubino se skrije v sosedno sobo ter se zapre. Grof, vznemirjen vsled anonimnega pisma, sliši v sosedni sobi šum, najde pa zaprta vrata. Odloči se siloma vdreti v sobo. Odide po orodje, a vzame sabo grofinjo. Suzana izpusti iz zasede Kerubina, ki skoči iz drugega nadstropja na vrt, da se reši.

Suzana se skrije na njegovo mesto. Grof in grofinja se vrneta in grofinja prizna, da je v sobi — Kerubino. Ljubosumni grof hoče ubiti paža, toda iz sobe stopi — Suzana.

Grof je poražen in prosi grofinjo odpuščanja za sumnjenje.

Grofica se zagovori in izda, da je Figaro pisec anonimnega pisma.

Ko Figaro izve, kaj se godi v grofičinem budoariu, pride na pomoč. Grof ga zaslišuje, a on se s pomočjo svojih zaveznikov zelo spretno zagovarja.

Zadeva bi bila že urejena, tu vstopi stari pijanec, vrtnar Antonio, s pritožbo, da je nekdo skočil z okna ter mu pokvaril greda cvetlic.

Grof zopet sumniči Kerubina, a Figaro vzame krivdo nase in grof mora verovati.

Figarova svatba je sedaj gotova stvar. Ta hip vstopi Marcelina in zahteva, da jo Figaro vzame, kot je po pogodbi dolžan. Grof zapove sklicati sodni dvor.

**Tretje dejanje.** Za sodno obravnavo pripravljena dvorana v gradu. Grof skuša izvedeti od Figara, če mu je Suzana kaj izdala od njegovih načrtov. Figara ni mogoče vloviti in norec ostane — Almaviva.

Suzana dela vse po Figarovem načrtu, je pripravljena, sniti se z grofom v parku, a zahteva obenem svojo doto, da bi plačala Marcelini ženinov dolg.

Na odru vidimo duhovito karikaturo sodstva z vso njihovo malenkostnostjo. Bistvo procesa leži v tem, da pokriva najbolj važno mesto pogodbe črnili madež, tako, da ni mogoče razločiti, je-li obvezan Figaro plačati in ženiti se, ali plačati ali ženiti se. Grof se izvije iz težkega položaja in zlorabi ves sodni dvor za to, da bi dosegel svoj smoter. Ker ve, da Figaro nima niti vinarja, zapove, naj takoj plača svoj dolg Marcelini, ali pa naj se takoj oženi z njo.

Po tetoviranem znaku na Figarovi roki spozna Marcelina v njem svojega sina.

Poslednje zapreke za Figarovo ženitev s Suzano so odstranjene. Suzana in Marcelina prigovarjata Bartholu naj se oženi z materjo svojega otroka.

**Četrto dejanje.** Ceremonijalna dvorana v gradu, v njej dva prestola.

Ker so premagane vse težkoče glede ženitve s Figarom, Suzana ne mara več iti na sestanek z grofom. Grofinji pa je mnogo na tem, da bi zasačila grofa pri nezvestobi in napravi brez Figarove vednosti nov načrt: Preobleči se hoče v Suzanino poročno obleko, iti na sestanek in tam presenetiti moža. V to svrhu narekuje Suzani pismo za grofa, kjer mu naznači natančno mesto sestanka — „pod velikimi kostanji“. Pismo zapre z iglo, ki naj jo pošlje grof Suzani nazaj — v znamenje, da bo prišel.

Sledi poročna ceremonija Figara s Suzano in Bartola z Marcelino.

Med ceremonijo izroči Suzana grofu listek. Figaro vidi, da čita grof pismo in da je spravil iglo, toda čegavo je to pismo, ne ve.

Ceremonija je končana. Grof je zadovoljen s prejetim pismom in ukaže pripraviti obe poročni pogodbi. Vsi se razidejo.

Figaro preseneti Fanšeto, ki nekoga išče. V svoji naivnosti mu Fanšeta prizna, da ji je ukazal grof, izročiti iglo Suzani ter ji po-

vedati, da je to znamenje „velikih kostanjev“. Figaru je vse jasno: Suzana ga vara. Ostane sam in izlije svoje razočaranje v veliki, znameniti

### Monolog.

O ženščini, ženščini, ženščini, lživija, kovarnija sozdanja...

Nad Suzano je razočaran, toda tako lahko je ne odstopi. Navajen je doseči vse s trudom in talentom, medtem ko se je trudil grof le enkrat v svojem življenju — takrat, ko se je rodil. On, Figaro, mora zmagati. Spominja se svojega življenja in goreče protestira proti človeški nepravičnosti, ki je njega, mladeniča z najlepšimi stremljenji, nasilno preobrnila v lopova. Nezadovoljen s svojim poklicem kot seviljski brivec je študiral medicino, toda brez protekcije je postal lahko samo živinozdravnik. Potem je poskusil srečo pri gledališču. V prvi komediji, ki jo je bil napisal, je kritiziral Mohameda. Za to novotarijo so ga vtaknili v ječo, češ, da žali s tem prijateljske mohamedanske vladarje. Ko je bil spet svoboden, se je začel baviti s publicistiko. Toda v Španiji je bila tiskovna svoboda takša, da je mogel pisati v svojem časopisu le o vremenu. Nato je vstopil v tajno igralnico, kjer je postal bankir. Začeli so ga spoštovati. Ljudje njegove okolice pa so izrabili nezakonitost njegovega poklica ter mu pobrali vse dohodke. Že se je mislil usmrтiti. Ali njegova dobra vila mu je vdahnila misel, naj se odpove dimu slave in odvrže sram, to pretežko breme za preprostega človeka. Postal je zopet veseli seviljski brivec. Suzanina nezvestoba mu jemlje nanovo vero v ljudi. Duh borbe pa je v njem silen. Vztrajati hoče do konca.

Peto dejanje. „Pod velikimi kostanji“. Marcelina pripelje preoblečeno grofinjo in Suzano. Opozarja, da tava Figaro nekje pod okrog. Marcelina gre v lopo, da bi sledila poteku dogodkov. Suzana se skrije za kostanj, grofinja ostane v Suzanini poročni obleki sama. pride Kerubino, ki ima na istem mestu dogovorjen sestanek s Fanšeto. Misleč, da je grofinja Suzana, ji začne dvoriti. Grof najde paža, mu hoče dati klofuto, toda paž se skloni in klofuto dobi prisluškujoči Figaro. Prepričan, da ima pred seboj Suzano, jo hoče odpeljati v lopo. Figaro svojega ljubosumja ne more več prenašati in stopi iz skrivališča. Grofinja zbeži v lopo, grof pa v park. Figaro v temi tega ne vidi in je prepričan, da sta v lopi Suzana in grof. Že hoče klicati na pomoč, toda Suzana, preoblečena v grofinjo, hoče zasačiti Figara prav tako, kakor grofinja svojega sopoga. Pemeteni Figaro takoj spozna Suzano, a jo vleče, pretvarlajoč se, da jo smatra za grofinjo. Grof se vrne. Suzano smatra za grofinjo. Figara pa za onega neznanca, o katerem je bilo pisano v anonimnem pismu drugega dejanja. Besen je in kliče ljudi. Pri svetlobi luči svetilk se razkrije vsa intriga. Ljubosumni grof prosi ženo odpuščanja. Suzana in Figaro pa sta končno srečna.

# Hoffmannove priovedke

Fantastična opera v treh dejanjih s prologom in epilogom.

Besedilo spisal J. Barbier, vglasbil J. Offenbach.

Dirigent: I. BREZOVŠEK.

Režiser: F. BUČAR.

Hoffmann, dijak (tenor) . . . . .	g. Šindler.
Lindorf	
Coppelio	
Dapertutto	
Mirakel	
Cocciniglia	
Piticchinaccio	
Fran	
Nikolaj, dijač (mezzo-sopran) . . . . .	gna Vrhunčeva.
Crespel, glasbenik (bas) . . . . .	g. Zupan.
Spalanzani, fizik (tenor) . . . . .	g. Mohorič.
Schlemil (bas) . . . . .	g. Zorman.
Luter, krčmar (bas) . . . . .	g. Drenovec.
Glas materin (alt) . . . . .	gna Šterkova.
Natanael, dijak (tenor) . . . . .	g. Mohorič.
Herman, dijak . . . . .	g. Zorman.

Dijaki, točaji, gostje.

Godi se: prolog in epilog na Nemškem, 1. in 2. dejanje v Benetkah, 3. dejanje v Monakovem.

Prva vprizoritev l. 1881. v Parizu.

**Prolog.** Gostilna. Pismo, s katerim je povabila pevka Stella Hoffmanna k sebi, odkupi mestni svetnik Lindorf slugi Andreju. Dijaki pridejo, kmalu se jim pridružita Hoffmann in njegov prijatelj Nikolaj. Vsi prosijo Hoffmanna, naj jih zabava s pripovedovanjem o svojih ljubicah, on privoli ter začne pripovedovati.

I. Spalanzani in Coppelio sta izdelala automatično lutko Olympijo. Hoffmann, učenec Spalanzanijev, se zaljubi v Olympijo, Nikolaj se mu roga. — Coppelio proda Hoffmannu čarobna očala, ali ta ga ne rešijo ljubavi. — Coppelio odstopi Spalanzaniju proti menici vse pravice do automata. Povabljeni gostje pridejo in občudujejo Olympijo. Hoffmann ji razodene ljubezen, tudi pleše ž njo. Ali automata ni moč ustaviti. Hoffmann omedli, očala se razbijejo, automat drvi dalje, končno ga odvedejo v drugo sobo. Coppelio je bil z menico ogoljufan, zato razbije automat. Hoffmann spozna, da je ljubil automat.

II. Giulietta je povabila prijatelje na pir. Nikolaj svari Hoffmanna, naj se ne zaljubi v kurtizano Giulietto, Hoffmann to obljubi. — Dapertutto, zli duh, pa bi ga rad videl v Giuliettinih pesteh, da bi mu mogel vzeti podobo iz zrcala. Zato podari Giulietti krasen prstan; Giulietta privoli in povabi Hoffmanna k sebi v budoar. Ali ključ do budoarja ima Schlemil, ki ga Hoffmannu nikakor noče dati. Hoffmann in Schlemil se borita, Schlemil pada in Hoffmann hiti sključen v budoar. Med tem pa je Giulietta že z drugim ljubimcem odšla. Nikolaj otme Hoffmanna preteče mu aretacije.

III. Antonia poje pri klavirju. Oče Crespel jo svari, naj nikar ne poje, ker jej je petje opasno. Antonia to obljubi. Hoffmann poseti Antonijo, ki ga srčno ljubi. Oče prihaja, Hoffmanna ne sme videti, zato se Hoffmann skrije. Sluga Fran javi Crespelu dr. Mirakla. Crespel ga ukaže zapoditi — ali Mirakel — zli duh — je že tu. Crespel brani Miraklu lečiti hčerko, prepričata se, naposled vrže Crespel Mirakla skozi vrata. — Hoffmann prosi Antonijo, naj nikar več ne poje, kar ona obljubi. Ko je Antonia sama, pride zopet Mirakel in ji prigovarja, naj poje. Antonia poje, kmalu pa se zgrudi mrtva.

**Epilog.** Gostilna. Dijaki se vesele Hoffmannovih pripovedek. Hoffmann pravi, da je vse ničovo, da hoče vse pozabiti in iskati utehe le v pijaci.

# RIGOLETTO

Opera v treh dejanjih. Besedilo po Viktora Hugoja drami „Le roi s'amuse“, napisal F. M. Piave, preložil A. Funtek. Vglasbil Giuseppe Verdi.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: F. BUČAR.

Vojvoda mantovanski (tenor)	g Drvota.
Rigoletto, njegov dvorni šaljivec (bariton)	g. Levar.
Gilda, hči Rigolettova (sopran)	gna Levičkova.
Sparafucile, bandit (bas)	g. Pisarevič.
Maddalena, njegova sestra (alt)	gna Šterkova.
Monterone (bas)	g. Zupan.
Borsa } (tenor)	g. Mohorič.
Marullo } dvorniki (bariton)	g. Zorman.
Ceprano } (bas)	g. Trbuhočič.
Grofica Ceprano (sopran)	gna Šusterjeva.
Paž (sopran)	gna Ponikvarjeva.
Stražnik (bariton)	g. Vovko.

Dvorne dame in kavalirji. Godi se v Mantovi in okolici v XVI. stoletju.  
Prva vprizoritev 1. 1851. v Benetkah.

I. Slavnost pri vojvodi. Vojvoda pripoveduje svojemu dvorniku Borsi o neki deklici, ki jo je videl v cerkvi. Všeč pa mu je tudi grofica Ceprano. Stari Monterone, čigar hčer je bil vojvoda zapeljal, ga kliče brezuspešno na odgovor. Rigoletto, dvorni šaljivec, zasmehuje Monterona, ta pa prekolne vojvodo in Rigoletta. Monterona odvedejo v ječo. — Premena. Ulica. Rigolettov dom. Gilda presčeno pozdravi prihajajočega očeta Rigoletta. Ko čuje Rigoletto korake, hiti gledat, kdo prihaja, med tem pa smukne skozi vrata vojvoda, preoblečen v študenta, podkupi varuhinjo Giovanno in se skrije. Ko Rigoletto odide, se vojvoda približa Gildi, ki ga ljubi, odkar ga je videla v cerkvi. Prisežeta si zvesto ljubezen, vojvoda odide. Na ulici so vovodovi kavalirji, ki naj Gilda ugrabijo. Prihajajoči Rigoletto vpraša, kaj nameravajo. Rečejo mu, da imajo nalog, ugrabiti grofico Ceprano, nasproti bivajočo. — Rigoletto naj se, kakor oni, maskira in naj jim pomaga. Ko lažnjivi kavalirji odvedejo Gilda, spozna Rigoletto, kako kruto so ga prevarili.

II. Dvorana. Kavalirji pripovedujejo vojvodi, da je Gilda že tu v sosednji sobi. Vojvoda hiti k njej.

Rigoletto se dela veselega. Ko hoče k hčeri, mu kavalirji branijo. Gilda je čula očetov glas in prihiti k njemu. Kavalirji odidejo. Gilda prizna, da ljubi svojega zapeljivca. Rigoletto misli le še na osveto, zaman prosi Gilda milosti.

III. Ulica. Krčma Sparafucilova. Rigoletto je najel bandita Sparafucila, naj umori nočoj vojvodo, ki zahača v to krčmo zaradilene plesalke Maddalene, sestre Sparafucilove. Maddalena ve o nameščanem umoru, hoče pa vojvodo rešiti, ker ji je všeč, zato predlagata bratu, naj umori kogarsikoli, da ne bo ob zaslужek. Vse to pa čuje Gilda ter sklene, žrtvovati se za vojvodo. Nevilita narašča. Gilda, preoblečena v moško obleko, išče zavetja v krčmi, potrka in komaj vstopi, zabodena umrje. Rigoletto zahteva mrtvega vojvodo, Sparafucile mu prinese zavitega mrliča. — kar se začuje glas vovodov. Rigoletto pogleda mrliča, vidi svojo hčer in se zgrudi nanjo.

# LEPA VIDA

Opera v štirih dejanjih. Besedilo po Josipu Jurčiču  
vglasbil Risto Savin.

Dirigent: I. BREZOVSEK.

Režiser: F. BUČAR.

Anton, kmet in krčmar blizu Sušaka (bariton) g. Levar.

Vida, njegova žena, poprej šivilja na Reki

(sopran) . . . . . gna Zikova.

Neža, gospodynja pri Antonu (alt) . . . . . gna Šterkova.

Grega, njen oče (bas) . . . . . g. Pisarevič.

Alberto, mlad Benečan (tenor) . . . . . g. Kovač.

Pietro, njegov prijatelj (bas) . . . . . g. Zathey.

Ninetta, služkinja pri Albertu (sopran) . . . ga Trbuhočeva.

Giovanni, sluga pri Albertu (bas) . . . . . g. Zorman.

Lola, plesalka (sopran) . . . . . gna Chladkova.

Gost (tenor) . . . . . g. Simončič.

Prva deklica (sopran) . . . . . gna Vrhunčeva.

Druga deklica (sopran) . . . . . gna Šuštarjeva.

Gostje, maske, romarji. — Godi se v začetku devetnajstega stoletja blizu Sušaka, v Benetkah in na Trsatu. — Nove dekoracije po načrtu akad. slikarja Klemenčiča naslikal gospod Skružný. Plese pridelil baletni mojster Pohan. — Prva vprizoritev l. 1910. v Ljubljani.

I. Vida uide ponoči z Benečanom Albertom.

II. Biva že leto dni pri Albertu, ki pa ljubi plesalko Lolo. Albertov prijatelj Pietro si zaman skuša pridobiti Vidino ljubezen. Dasi se je uveril o nje zvestobi, jo Alberto vendar pahne od sebe.

III. Vido je prignalo hrepenenje po otroku domov. Mož Anton lo z veseljem pozdravi in hoče ž njo srečno živeti; a Vida ga ne more ljubiti.

IV. Na Trsatu, kamor sta prišla poleg Vide in njenega moža tudi Alberto in Pietro, izve Anton za preteklost svoje žene. Ko mu ta vse prizna, plane Anton na Alberta in ga zadavi; on sam se zgrudi mrtev: zadela ga je kap. Vida zblazni.

# DALIBOR

Opera v 3 dejanjih. Besedilo po I. Wenzig-u prevel F. Finžgar, vglasbil B. Smetana.

Dirigent: F. RUKAVINA.

Režiser F. BUČAR.

Vladislav, kralj češki, bariton . . . . .	g. Romanovski.
Dalibor, vitez, tenor . . . . .	g. Drvota.
Milada, grofica, sopran . . . . .	gna Richterjeva.
Jitka, sirota, sopran . . . . .	gna Thalerjeva.
Vitek, oprodna Daliborov, tenor . . . . .	g. Šindler.
Beneš, jetničar, bas . . . . .	g. Pisarevič.
Budivoj, poveljnik kraljeve straže, bariton .	g. Zorman.
Prvi sodnik, bariton . . . . .	g. Perko.
Sodniki . . . . . gospodje Povše, Vokko, Ribič, Pip.	
Zdenko, prikazen . . . . .	gna Bežkova.

Kraljevo spremstvo, ljudstvo, vojaki, paži. Godi se v 15. stoletju na gradu Hradšinu v Pragi. Prva vprizoritev 1. 1858 v Pragi.

I. Na dvorišču gradu Hradšina v Pragi pričakuje ljudstvo kralja, ki naj sodi Dalibora zaradi umora. Milada, sestra umorjenega grofa obtožuje Dalibora. Pred sodiščem poklicani Dalibor se zagovarja rekoč, da je le maščeval svojega prijatelja Zdenka. Sodniki obsodijo Dalibora v dosmrtno ječo. Milada, prepričana o plemenitosti Dalibora, začuti vzbujajočo se ljubezen ter prosi zaman pomilovanja zanj. Daliborova varovanka Jitka sklene osvoboditi Dalibora s pomočjo Milade.

II. Jitka pričaka svojega ženina Vitka ter mu razodene načrt za osvobojenje Dalibora. Vitek navdušeno pritrdi, pove vse prihajajočim vojščakom, ki takoj obljudijo bojevati se za ljubljenega Dalibora.

Premena. Milada, v moškega preoblečena, vstopi v službo pri jetničarju Benešu, da bi bila rešila Dalibora. Beneš pošlje Milado k Daliboru z naprošenimi goslimi. Milada se koj poda v ječo k Daliboru.

Premena. Spečemu Daliboru se v sanjah prikaže Zdenko. Milada pride in pové strmečemu Daliboru, da ga hoče osvoboditi, ker ga ljubi.

III. Daliboru se ni posrečilo pobegniti. Na predlog kralja obsodijo Dalibora na smrt.

Premena. Milada čaka z vojščaki pred ječo na Daliborovo znamenje za naskok. Namestu znamenja se začuje mrtvaški zvon, Dalibora vedejo na morišče. Zaman naskočijo vojščaki grad. Dalibor privede smrtno ranjeno Milado in ko zagleda zmagonosne sovražnike, se sam usmrti.

# Bedřich Smetana, skladatelj opere „Dalibor“.

Bilo je v Litomišlu l. 1830. Praznovali so cesarsko slavje in na slavnostnem koncertu je nastopil prvikrat javno čudežni otrok klavirski virtuož, šestletni Bedřich Smetana. Taki čudežni otroci niso ravno redkosti v glasbenem svetu, mnogo bolj redki pa so primeri, da igrajo taki otroci pozneje v dorasli dobi važnejšo vlogo. Gotovo se ni dozdevalo nikomur izmed onih, ki so ob tem slavnostnem koncertu slavili izredni talent mladega pianista, da bo ime Smetanovo na veke vekov ostalo na prvem mestu češke glasbene zgodovine, kajti on je ustavovitelj in oče češke glasbe.

Češki narod je od nekdaj dajal svetu prvorstne muzike — ali kakor pri vseh podjarmljenih narodih, tako je bilo tudi pri Čehih. Tlačena domovina ni imela sredstev, da bi obdržala te svoje umetnike doma — tujina jim je pa ponujala premoženje, čast in slavo. Tako je n. pr. Čeh Mysliveček (1737—1781) kot „Venatorini“ pomagal Italijanom graditi njih opero, Jurij Benda (1721—1795) je bil steber nemške glasbene melodrame, Anton Reich (1770—1836) pa si je priboril slavo v Parizu. Tudi Ljudevik Dusík (Dussek), priznani nemški klavirski klasik, je bil v Čehih doma. Večina teh v tujini živečih glasbenikov se je življenju v tujini popolnoma prilagodilo in so zatajili tudi svojo materinščino. A tudi o onih glasbenikih, ki so ostali doma, kot zvesti sinovi naroda, se ne more reči, da bi bili gojili češko glasbo. Komponirali so sicer češke zbore in solospeve — da, Fran Škroup je zložil celo opero „Dratenik“. Češka govorica se je sicer že glasila z odra — ali duh glasbe in vsebina ni bila češka — duh je izviral iz glasbe treh glasbenih herojev — Haydna, Mozarta in Beethovna. Glasba teh treh velikanov je obvladala svet, to ni bila nemška, temveč internacionalna — klasična glasba. Vrhunec klasične glasbe je dosegel Beethoven, a po njegovi smrti ni bilo nikogar, ki bi prevzel vodstvo te svetovne glasbe in zato so si porazdelili njegovo dedičino glasbeniki posameznih narodov, ki so vstvarili vsak svojo glasbo: nemško, rusko, nordijsko, italijansko in tudi češko, katere nositelj je B. Smetana.

Kakor drugim, tako je tudi Smetani obetala tujina več, nego bi mu mogla dati domovina.

Šel je — ter je, kakor drugi češki muziki, tudi sam gradil tujcem glasbeno palačo. Veliko njegovih klavirskih skladb imamo iz te dobe, in te nam kažejo v Smetani brezdvomen muzikalnen talent; njegova istodobna simfonična dela

jasno kažejo, da se tudi Smetana ni mogel odreči vplivu tujine; že naslovi teh skladb, n. pr. „Richard III.“, nam jasno kažejo, kaj je bil povod temu delu. Schillerjeve drame pa so ga navdušile za drugo simfonično glasbo — „Wallensteinovo taborišče!“ Na Švedskem pa je uglasbil „Hakona Jarla“. S svojim delovanjem v tujini je Smetana pridobil poleg priznanja prvih glasbenikov tudi prijateljstvo slavnega Liszta,



Bedřich Smetana

kateremu je bil opetovano gost. Pri takem obisku ga je nekoč globoko užalil dunajski kapelnik Herbek, ki mu je očital, da so Čehi sicer dobri muzikanti -- nikdar pa komponisti. Te žalitve ni mogel Smetana nikdar pozabiti in sklenil je za trdno vse svoje delo posvetiti svoji domovini, da bo svet videl, da Čehi niso le muzikanti, temveč tudi skladatelji. Leta 1859. je imel sijajno mesto v Gothenburgu na Norveškem-

Ali novica, da se v Pragi ustanovi interimno češko gledišče, kjer se naj goji češka umetnost, češka glasba — tedaj se je Smetana brezvomno spomnil na Herbekove žalitve — niti zlati gradovi tujine ga niso mogli zadržati — vrnil se je domov, ker le med narodom je mogel in hotel delati za narod.

L. 1863. je dovršil prvo opero „Braniboři v Čechách“ — a vprizorila se je šele 1866. l. Iz nje je zavel duh češke narodne glasbe, kateri so bile do tedaj duri umetnostne glasbe zatvorjene; „Braniboři v Čechach“ je bila prva res češka opera. Še bolj kot v svoji prvi operi se je naslanjal v sledenih delih na narodno glasbo, in v „Prodani nevesti“, ki se je že tudi l. 1866. vprizorila, je pokazal Smetana narodu čar njegove narodne glasbe v polnem blesku in zato se ni čuditi, da se je vprizorila do l. 1882. Prodana nevesta še 100 krat, a v sledenih štirih letih celo 50 krat.

S „Prodano nevesto“ pa ni maral Smetana dati narodu opere v reformi dramatične glasbe, za katero ni imel v narodu pripravljenih tal, temveč z njo se je še naslanjal na obliko starejše opere, ki je bila narodu umevna; kot novo ji je prideljal poznano domačo vsebino in priljubljeno narodno glasbeno lice. In tako si je s „Prodano nevesto“ pridobil zaupanje naroda, kateri mu je pozneje zaupljivo sledil na vseh njegovih novih potih in stremljenjih ter zvesto stal ob njegovi strani proti onim glasbenim nevoščljivcem, ki so ga zvali germanizatorja češke glasbe. Smetana je bil sicer navdušen Čeh, a nikdar ni zanikal in omalovaževal pridobitev drugih narodov in že l. 1868. v „Daliboru“ je siliš z muzikalno dramatičnimi reformami; v ospredje in v „Libuši“, s katero se je otvorilo l. 1881. narodno gledišče in ki je dobila slavnostno nagrado, je dosegel vrhunc svoje dramatične sile. Komični operi „Prodana nevesta“ sta sledili l. 1874. „Dve vdovi“ in 1876. „Hubička“. Vrhunc v tej stroki pa je dosegel s svojo l. 1878. vprizorjeno opero „Tajemství“. Samo čarobna opera „Čertova stěna“ ni našla razumevanja in je bila že po par vprizoritvah odstranjena z repertoarja.

Smetana pa ni gojil le težke opere, katero je porodil in negoval do dovršenosti, temveč izkazal se je tudi v vseh drugih panogah glasbe prvovrstnega glasbenika. V klavirskih skladbah so njegovi „Češki plesi“ in „Skice“ pravi biseri klavirske literature, njegov ženjalni godalni kvartet „Z mého života“ je še danes blesteča točka koncertov svetovnih godalnih kvartetov, krona vsega njegovega stvarjanja pa je ciklus njegovih simfoničnih pesnitev „Má vlast“, ki je ponesel njegovo slavo daleč preko mej češke domovine.

Prof. dr. P. K.

## Gledališka kronika.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani je prejela sledeči dopis: Kraljevsko hrvatsko zemaljsko kazalište. — Mnogo poštovani gospodine intedante! Pošto smo sinoč završili svoje jubilarne svečanosti, smatram osobito prijetnom dužnost, da Vašem gledališču i Vama najtoplje zahvalim, što ste uveličali našu proslavu svojim sudjelovanjem.

Molim, da svim gospodjama i gospodi, koji su sudjelovali u Čankarovoј drami, izrazite duboku zahvalnost hrvatskog Narodnog kazališta.

Uz kolegjalni pozdrav

Dr. Nik. Andrić, intendant.

Generalni konzulat republike Češkoslovaške je izročil upravi Narodnega gledališča delo „President Masaryk. K jubileu sedemdesátých narozenin vydal Tiskový odbor presidia ministarske rady.“ Prva stran nosi sledečo poklonitev: Velecenjenemu gospodu, gospodu prof. Frideriku Juvančiću, intendantu Narodnih gledališč v Ljubljani, v spomin na slavnostni koncert, ki se je vršil na dan 28. vinotoka 1920 v Narodni Operi v Ljubljani poklanja z izrazom svoje hvaležnosti in spoštovanja češkoslovaški generalni konzul Dr. Otakar Beneš. — Ljubljana, 28. vinotoka 1920.

Četrta številka „Zrnja“ prinaša sledečo vsebino: Dementij: Večer pred 1. nov. Dementij: Resignacija. Dr. I. Lah: Prva redna sezona mariborskega narodnega gledališča. M. Skrbinšek: „Smrtni ples“. Shakespeare: „Sen kresne noči“. Š. R.: Richard Franz Josef Heuberger. Gostovanje mariborskega slov. nar. gled. v Ptuju. Repertoar.



IV

Ponatisk dovoljen  
le z označbo vira.

**Gledališki list** izhaja vsak ponedeljek in prinaša poročila o repertoarju Narodnega gledališča v Ljubljani, vesti o gledališki umetnosti pri nas in drugod, kratke članke o važnejših dramskih in opernih delih in njih avtorjih. Sodelujejo: Fran Albrecht, Anton Funtek, Pavel Golia, Fran Govekar, Matej Hubad, Friderik Juvančič, Pavel Kozina, Alojzij Kraigher, Ivan Lah, Anton Lajovic, Ivan Prijatelj, Ivan Vavpotič, Josip Vidmar, Oton Župančič in dr.



I.V.

TISKARNA UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI.